

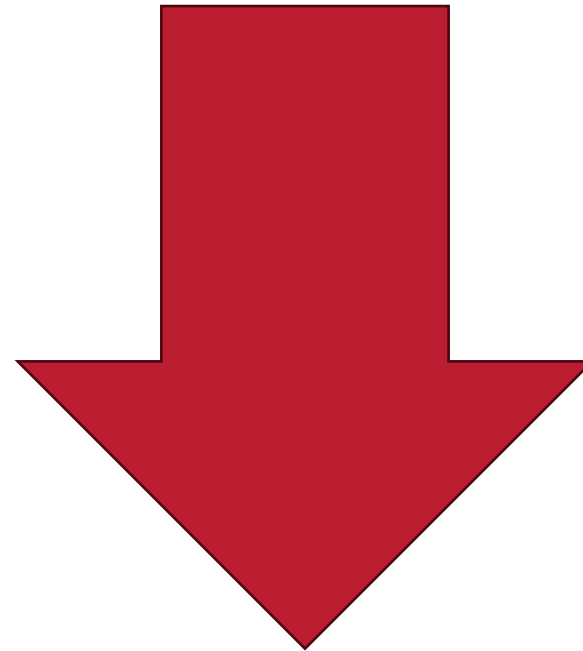

**Van het beïnvloeden van gedrag naar
ontzorgen en begrenzen**

Ontwikkeling verhaal, incasso en schuldhulp

Begrenzen van schuldeisers

- Digitaal beslagregister
- Herijking beslag- en executierecht
- Vereenvoudiging beslagvrije voet
- Invoering Wik/WKI

Resultaten

Onder meer:

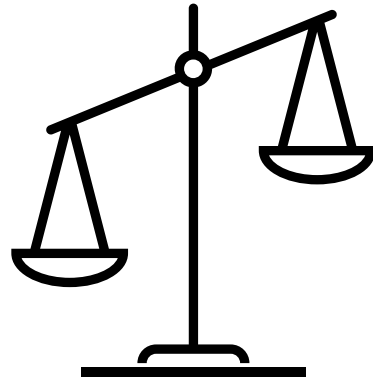
- Geen (dreigende) verkoop van inboedel of auto die niets waard is
- Geen risico op een lege bankrekening bij het pinnen
- Vaak een goed berekende beslagvrije voet
- Halvering ambtshandelingen (3,1 miljoen 2016 -> 1,6 in 2024)
- Geen onnodige opeenstapeling van beslagen (-40% 2016-2020)
- Geen incassobureaus die met onduidelijke kosten en logo's op onmogelijke tijden contact zoeken

Ontwikkeling verhaal, incasso en schuldhulp

Begrenzen van schuldeisers

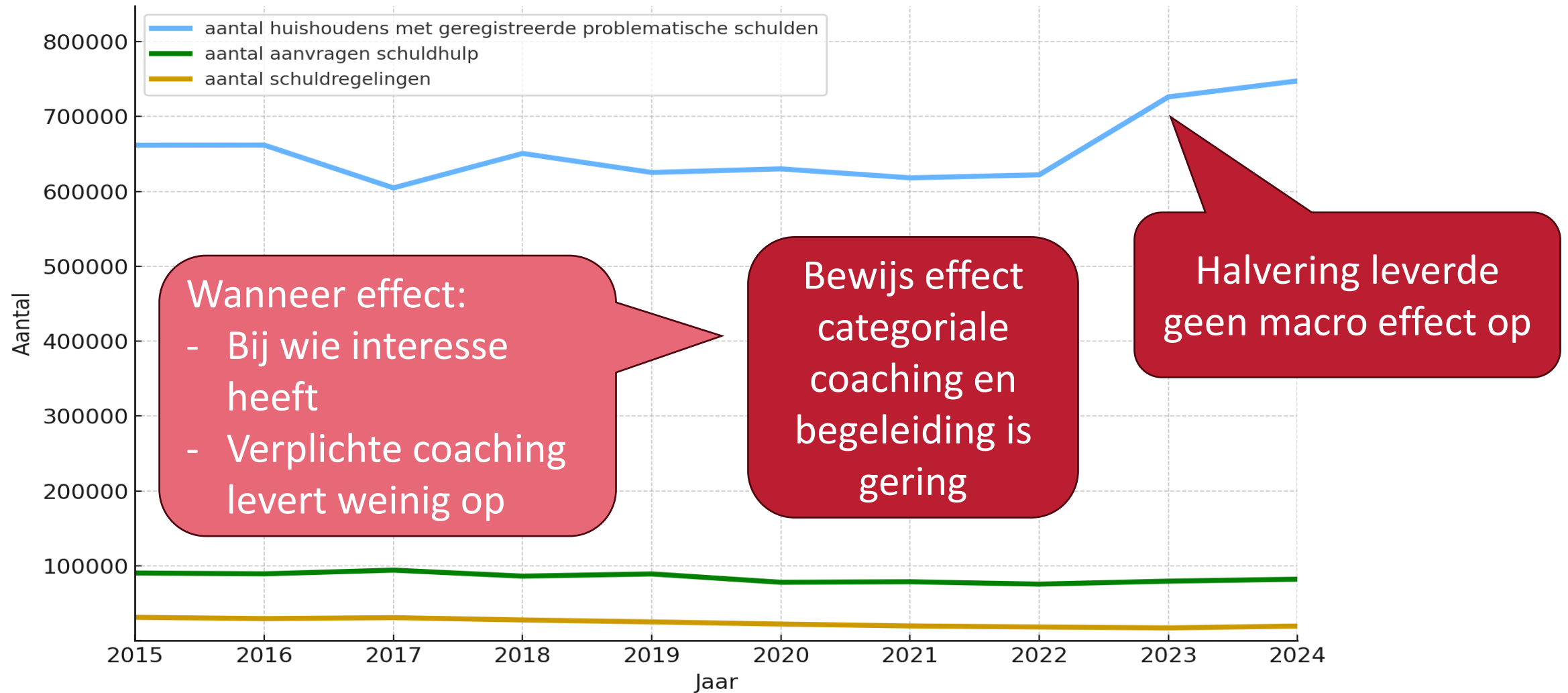
- Digitaal beslagregister
- Herijking beslag- en executierecht
- Vereenvoudiging beslagvrije voet
- Invoering Wik/WKI

Verlagen drempels

- Investerings in toegankelijkheid (vroegsignalering, 0800-8115, schuldenfunctionaris, vrijwilligersprojecten)
- Kern van de aanpak: burger in beweging (hulp zoeken en/of aanvaarden, offers brengen, traject volhouden etc)
- Halvering schuldregeling en nulaanbod

Impact op de problematiek

We onderschatten rol gedrag

Schulden
Een schuld kan iedereen overkomen, jou ook

Deel jouw ervaring →

AFM: Achteraf betalen risico voor jongeren

10 april 2024 Nieuws uit het j...

VERBOND V Door José Boon

24 mei 2025 om 05:07

2.1K reacties

Publicaties > Blogs > Blik op schulden: het kan ons allemaal...

Blik op schulden: het kan ons allemaal overkomen

COLUMN TIM 'S JONGERS
'Allesvernietigende' schulden kunnen de meesten onder ons overkomen

Tim 'S Jongers 25 april 2022

Dominante narratief is te eenzijdig

Lage basisvaardigheden maken financieel kwetsbaar

- Krap helpt hulpvragers SHV moeite met lezen, rekenen en/of schrijven (bijna 3x zoveel als landelijk gemiddelde)
- Laaggeletterden 2x zo vaak langdurig arm en 3x vaker uitkering

Gedragskenmerken vergroten de kans op schulden

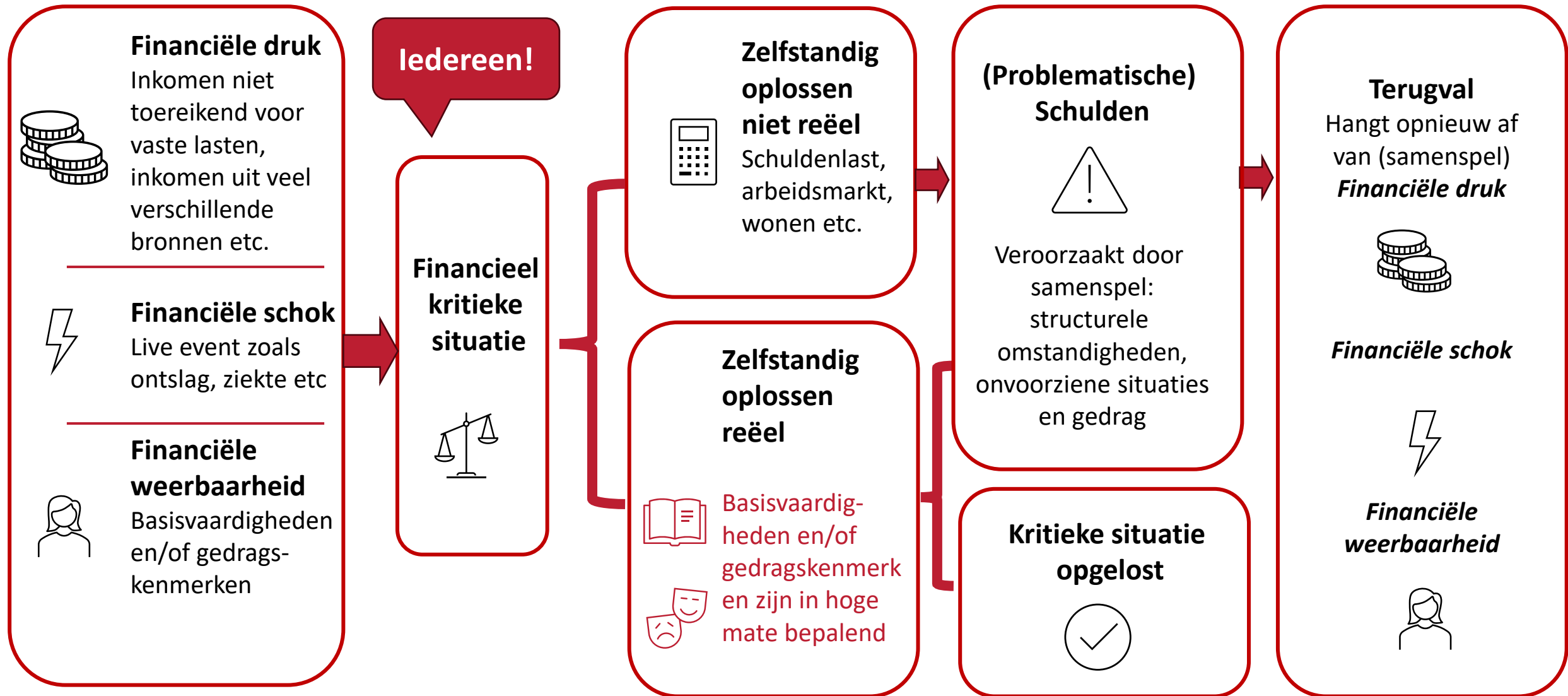
- *Persoonlijkheidskenmerken*: lage consciëntieusheid, hoge emotionele instabiliteit, lage zelfcontrole, impulsiviteit, vermijdend temperament
- *Toekomstgerichtheid*: bij de dag leven, hoge beloningsgevoeligheid
- *Overtuigingen over eigen invloed*: niet geloven dat je invloed hebt op je situatie en laag geloof in eigen kunnen
- *Waardeoriëntatie*: materialistisch, bezit- en statusgevoelig

Impact gedragskenmerken zijn fors

Europees onderzoek

- NL: lage **consciëntieusheid** en **emotionele stabiliteit** = tot **10x** meer risico op betalingsachterstanden
- NL: persoonlijkheidskenmerken voorspellen betalingsachterstanden tot **vijf jaar** later (ook na correctie voor inkomen en opleiding)
- GB: analyse van 60.000 dossiers: zelfcontrole als **sleutelfactor** bij **uitval**
- DUI: **9,4%** in risicogroep voor **dwangmatig koopgedrag**; geassocieerd met hogere schulden
- IJsland: statusgerichtheid hangt samen met hogere schulden

Verklaring ontstaan (problematische) schulden

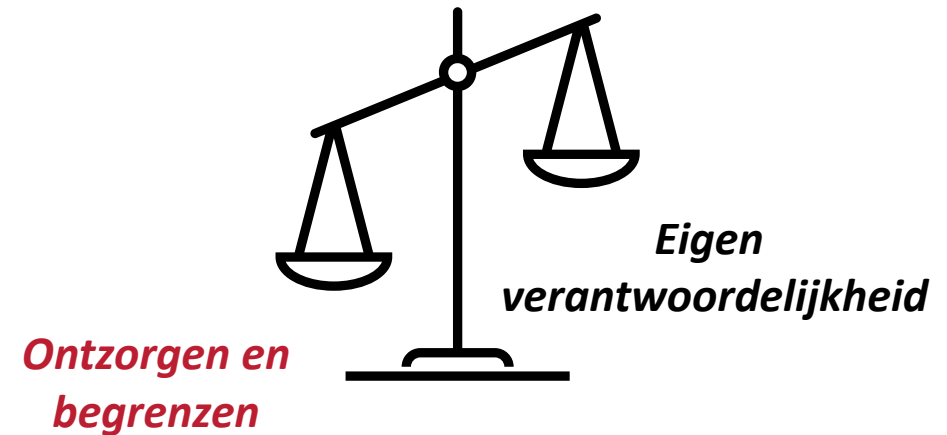

Niet-gebruik: geen onwil maar een uitvoeringsprobleem

Een aanpak die vraagt om modelgedrag faalt bij de groep die de ondersteuning hardste nodig heeft

Dit is een gebrek in huidige beleidsontwerp

Oplossing: ontzorgen (pro-actief regelen) en begrenzen (net als bij incasso)

Ontzorgen

- Alle inkomsten op zelfde dag storten en periodieke afschrijvingen ½ dagen later
- Toeslagenstelsel fundamenteel herijken
- Pro-actief toekennen toeslagen, kwijtschelding etc
-

NOS Nieuws • 11 april, 07:03 • aangepast: 11 april, 10:08

Ombudsman over bijstandsbesparingen: 'Kabinet laat allerzwaksten stikken'

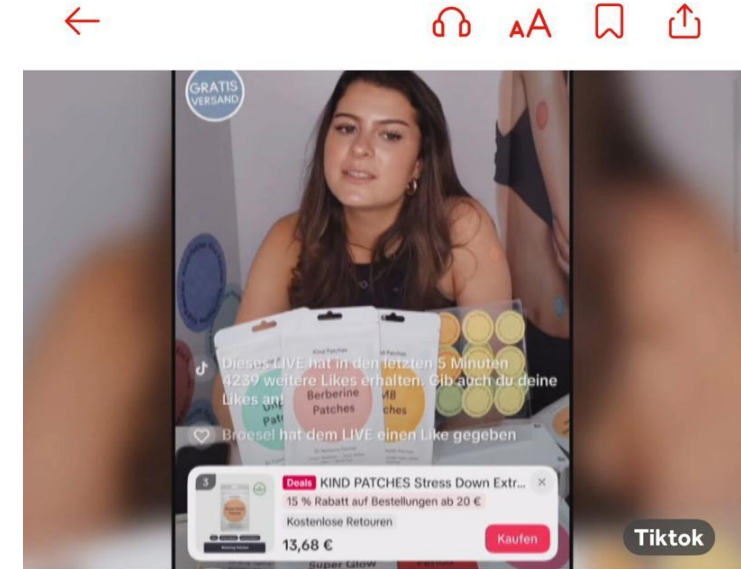

Charlotte Boström
redacteur Economie

Het kabinetsplan om te besparen op de bijstand krijgt veel kritiek van economen en andere onderzoekers. Volgens hen wordt het daarmee voor de staatskas op de lange termijn juist duurder. Daarbovenop dupeert het

Beschermen

- Online gokken tegengaan
- BNPL en andere kredietfaciliteiten beperken (TikTok shop in NL)
- Bewind als beschermingsmaatregel
- Geregelde betaling landelijk invoeren en uitbreiden
-

NOS Nieuws • zondag, 06:30

Tiktokshop komt naar Nederland, 'een giftige cocktail voor impulsaankopen'

Bart van der Heijden
redacteur Economie

Al scrollende door je *feed* kom je op de sociale media app TikTok een hele rits aan filmpjes tegen. De ene na de andere nieuwe ketting, armband of sjaal komt voorbij. Vanaf maandag kan

Conclusie

Ingrepen in **incassocontext** leverden veel op

Verlagen drempels schuldenaanpak levert te weinig op

Dominante narratief (iedereen kan in schulden komen) is te eenzijdig

Basisvaardigheden en **persoonlijheidskenmerken** trekken een stevige wissel

Dit vraagt net als bij incasso veel meer **ingrijpen in context** (ontzorgen én beschermen)

Zorgpremie is een type vordering die in dit kader **interessant** is om te verkennen

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

